

Από το συγγραφέα του μπεστ σέλερ
ΤΟ ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΟΡΕΛΙ

ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΜΠΕΡΝΙΕΡ

Παντιού και Πουθενά

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: NOTWITHSTANDING
Από τις Εκδόσεις Vintage, Λονδίνο 2010
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Παντού και πουθενά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Louis de Bernières
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μπελικά Κουμπιρέλη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιάννης Οικονομίδης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Louis de Bernières, 2009
First published in Great Britain in 2009 by Harvill Secker.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2010

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2010, 2.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-453-764-8

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: infopsichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: infopsichogios.gr

ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΜΠΕΡΝΙΕΡ

Παντού και πουθενά

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

*Μετάφραση:
Μπελικά Κουμπαρέλη*

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΛΟΥΙ ΝΤΕ ΜΠΙΕΡΝΙΕΡ

Sunday Morning at the Centre of the World, 2001

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

Το Μαντολίνο του Λοχαγού Κορέλι, 1995,
μτφρ. Μαρία Αγγελίδου

Ο Μυστικός Πόλεμος του Δον Εμμανουέλ, 2000,
μτφρ. Μαρία Αγγελίδου

Ο σενιόρ Βίβο και ο Άρχοντας της Κόκας, 2001,
μτφρ. Μαρία Αγγελίδου

Το Άτακτο Βλαστάρι του Καρδινάλιου Γκουθμάν, 2001,
μτφρ. Μαρία Αγγελίδου

Κόκκινος Σκύλος, ο ταξιδευτής, 2003,
μτφρ. Ρένια Τουρκολιά-Κυδωνιέως

Πουλιά χωρίς φτερά, 2004,
μτφρ. Μαρία Αγγελίδου

Η κόρη του παρτιζάνου, 2008,
μτφρ. Μπελικά Κουμπιρέλη

*Αφιερώνω αυτό το βιβλίο στον Ρόμπιν και
στη Σόφι, τα παιδιά μου. Μακάρι να έχουν
το χωριό τους μέσα τους όπου κι αν πηγαίνουν.*

Αγριάδα

Υπάρχει μια αγριάδα στα μέρη όπου έζησα
στα μέρη που αγάπησα κι ήξερα με κλειστά μάτια.
Τριγυρνούσα εκεί σαν ονειροπαρμένος
πριν με βρει η πραγματικότητα·
Και τώρα που είμαι πια μεγάλος άντρας
τριγυρνώ στα ίδια μέρη με τη μνήμη μου.

Πόσο λίγα ήξερα τότε από την άλλη αγριάδα
απ' τη θεϊκή αδιαφορία και τον πόνο του έρωτα.
Μια σταλιά παιδί χωρίς βάσανα, το θυμάμαι αυτό:
τα καλοκαίρια ατέλειωτα κι ο ύπνος βαθύς,
το γέλιο πιο έντονο κι η βροχή πιο ζεστή.

Περιεχόμενα

Ο Άρτσι και τα πουλιά	13
Ο Ομπαντάγια ο Βελανιδιάς, η κυρία Γκρίφιθς και τα κάλαντα	25
Ο Άρτσι και η γυναίκα	37
Ο Μέγας Γουλιανός	49
Η ελπιδοφόρα συνάντηση των δυο πρώτων μελών του διάσημου κουαρτέτου πνευστών	79
Η κυρία Μακ	89
Ο συνταγματάρχης Μπάρκγουελ, ο Τρόδος και το ψάρι	107
Με όλη την αιώνια αγάπη μου	131
Ο διάβολος και η Μπέσι Μάντεφιλντ	151
Η ελπιδοφόρα συνάντηση του τρίτου μέλους του διάσημου κουαρτέτου πνευστών του χωριού με τα δυο πρώτα	177

Αποτύπωμα στο χιόνι	189
Ο ευτυχισμένος θάνατος του στρατηγού	211
Κουνέλι	221
Το πανέμορφο σπίτι	235
Μιλώντας με τον Τζορτζ	247
Η ελπιδοφόρα συνάντηση του πρώτου μέλους του διάσημου κουαρτέτου πνευστών του χωριού με το τέταρτο μέλος	283
Μια πολύ γλυκιά κατεργάρα	291
Ένας πολύ ηλίθιος κατεργάρης	313
Η ραγισμένη καρδιά	347
Ο θάνατος της δεσποινίδας Άγκαθα Φικς	361
Επίλογος	381

Ο ΑΡΤΣΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Δεν είμαι σπίτι. Όβερ», είπα στη μάνα μου αναστενάζοντας, με το γουόκι τόκι στο δεξί μου χέρι, ενώ με το αριστερό συνέχιζα να κολλάω σπόρους στο τζάμι του παράθυρου του σαλονιού.

«Και πότε θα γυρίσεις; Όβερ».

«Α, δεν ξέρω. Όβερ».

«Ελπίζω να γυρίσεις σύντομα», είπε νευριασμένη. «Τρίτη φορά που σε καλώ στο γουόκι τόκι και δεν είσαι σπίτι. Πώς να μιλήσω με τον ίδιο μου το γιο όταν δεν τον βρίσκω; Όβερ».

«Μητέρα, εδώ είμαι. Απλώς έχω δουλειά. Και... αυτή τη στιγμή μιλάμε. Όβερ».

«Και τι δουλειά είν' αυτή, μπορώ να μάθω; Όβερ».

«Κολλάω σπόρους στο παράθυρο του σαλονιού. Όβερ».

Η μάνα μου βουβάθηκε για να μελετήσει αυτό που είπα. Ύστερα: «Καλά, τουλάχιστον δεν κάνεις αταξίες. Θα σε καλέσω αργότερα. Όβερ».

«Όβερ και τέρμα», είπα.

Ακούμπησα το γουόκι τόκι στο περβάζι και συνέχισα να κολλάω σπόρους. Πολύ δύσκολη δουλειά τελικά. Είχα ξεκινήσει νωρίς το πρωί κι έφτασε μεσημέρι. Είχα αρχίσει να εκνευρίζομαι. Θα 'πρεπε να είμαι έξω, να βάφω και να διακοσμώ για να κερδίσω το ψωμί μου. Αναρωτιόμουν αν αυτή η παλαβωμάρα άξιζε τον κόπο. Μερικοί σπόροι ήταν απίστευτα μικροσκοπικοί κι έπεφταν κάτω στο παρτέρι. Έχω ακούσει ότι η τροφή των πουλιών περιέχει και σπόρους κάνναβης. Άρα μπορεί και να φυτρώσουν την άνοιξη, έτσι όπως μου πέφτουν. Φαντάστηκα με τρόμο το σκάνδαλο στο χωριό και τον τοπικό μας χωροφύλακα να τρίβει τα χέρια του. Κι έτσι, βρέθηκα γονατιστός έξω, στο βρεγμένο γκαζόν, να ψάχνω για τα σποράκια που έπεφταν. Σίγουρα τα ποντίκια θα έτρωγαν αρκετά, όμως, αν τα έβλεπαν οι γάτες, θα τους ορμούσαν κι εγώ θα γέμιζα ενοχές που τα οδήγησα στο θάνατο.

Κατά βάθος αυτό ήταν το τελευταίο που με ανησυχούσε. Στην πραγματικότητα, η ζωή μου είχε κατα-

νήσει μια αλυσίδα μικροπροβλημάτων που με ταλαιπωρούσαν και που το καθένα τους μου έτρωγε πάρα πολύ χρόνο. Ταυτόχρονα σκέφτηκα ότι η λογική λύση προς το παρόν ήταν να καλύψω το παράθυρο με κόλλα και να ρίξω τους σπόρους πάνω της κι όσοι κολλήσουν κόλλησαν. Το προσπάθησα και το κόλπο έπιασε. Έκανα ένα βήμα πίσω να θαυμάσω το έργο μου. Το γουόκι τόκι ξανάρχισε τα βραχνά του παράσιτα.

«Μαμά προς αφεντικό του Άρτσι. Γύρισε; Όβερ. Μόνο να σου πω ότι άκουσα απ' τον πρεσβύτερο ότι άργησες στην κυριακάτικη λειτουργία και δημιουργήθηκε θέμα. Όβερ».

«Προφανώς και γύρισα, μητέρα, και θα πήγαινα στην ώρα μου αν δε με καθυστερούσε ο Άρτσι. Τον έβγαλα βόλτα για να μην τα κάνει στο χαλί. Όβερ».

«Α, κατάλαβα. Μόνο που δεν πρέπει να βγάλεις όνομα ότι αργείς. Όβερ».

«Σωστά, μητέρα. Όμως σου θυμίζω ότι εσύ δεν ήρθες καθόλου στη λειτουργία. Έμεινες στο κρεβάτι σου να χαζεύεις περιοδικά με τα ρόλεϊ στα μαλλιά. Όβερ».

Μπήκα στο σαλόνι. Απ' τη μέσα μεριά το τζάμι φάνταζε απαίσιο, και δεν ξέρω γιατί, αλλά κι οι σπόροι δεν κολλούσαν γερά. Έπρεπε να τους κολλήσω πιο

καλλιτεχνικά, να φτιάξω ένα σχέδιο, λουλούδια ίσως, αλλά τώρα πια ήταν αργά. Το τζάμι φαινόταν να 'χει γεμίσει κουτσουλιές. Ξανά το γουόκι τόκι απ' την κουζίνα.

«Μαμά προς αφεντικό του Άρτσι. Και γιατί κολλάς σπόρια στο παράθυρο; Όβερ».

«Μαμά», είπα ελαφρώς κουρασμένος, «γιατί δε βγαίνεις απλώς από την κουζίνα για να μου τα πεις απευθείας; Στο καθιστικό είμαι. Πάρε τα πόδια σου. Όβερ».

«Ψήνω κέικ κι ετοιμάζω μεσημεριανό. Λουκάνικα, πουρέ, φασόλια. Δώσε μου δέκα λεπτά. Θα σε ειδοποιήσω να έρθεις για φαγητό. Όβερ και τέρμα».

Κάθισα στην πολυθρόνα μου κοιτώντας το έργο μου – ήθελα κάτι να γίνει εδώ και τώρα. Ήξερα ότι δεν έστεκε να περιμένω αποτελέσματα τόσο γρήγορα, όμως με έτρωγε η περιέργεια. Εκείνη ετοιμάζε το φαγητό κι εγώ σκεφτόμουν την αλυσίδα των γεγονότων που με έκαναν να υιοθετήσω αυτή την έσχατη λύση.

Όλα άρχισαν με το σκυλί μας, ένα μαύρο ριτρίβερ. Ο τσιγγάνος που μας το πούλησε εκμεταλλεύτηκε την άγνοιά μας και είπε ότι είναι γνήσιο γκόλντεν ριτρίβερ κι ότι το μαύρο τρίχωμα θα πέσει και θα βγει χρυσαφί. Ότι τάχα μου όλα τα ριτρίβερ γεννιούνται μαύρα. Φως

φανάρι, ήξερε ότι θα ερωτευόμασταν το κουτάβι κι ότι δε θα ζητούσαμε τα λεφτά μας πίσω μόλις ανακαλύπταμε την απάτη του. Είχε δίκιο, αυτό ακριβώς συνέβη, μόνο που πήραμε κι εμείς την εκδίκησή μας, δίνοντάς του έναν άσφαιρο μαυριδερό κόκορα για δήθεν φασιανό, και το έχασε, ο βλάκας.

Η μάνα μου ήθελε να ονομάσουμε το σκυλί Καπνιά, αλλά η γάτα είχε ήδη δικαιώματα επί του ιδίου ονόματος και θα μπερδευόμασταν όλοι, οπότε τον βγάλαμε Άρτσιμπαλντ-Σκοτ-Μονκρίφ, και Άρτσι για συντομία.

Αποδείχτηκε ένα μουρλό, παιχνιδιάρικο σκυλί, που απ' την αρχή ανέπτυξε μια λατρεία προς τα κορδόνια παπουτσιών. Ούτε βήμα δεν έκανα χωρίς να τον σέρνω στα πόδια μου. Φτάσαμε να φοράμε μόνο παντόφλες στο σπίτι κι ο Άρτσι μετατόπισε το ενδιαφέρον του στο καρτσάκι της κουζίνας. Δάγκωνε τα ροδάκια όποτε η μάνα μου το κυκλοφορούσε στα δωμάτια και του γάβγιζε σαν μανιακός όποτε έμενε ακίνητο. Καταλάβαμε ότι αποκτήσαμε ένα σκύλο με τάση στις εμμονές κι αποφασίσαμε να ξεκολλήσουμε το μυαλό του απ' το καρτσάκι. Έτσι, άρχισα να τον βγάζω βόλτα στα χωράφια, να του πετάω ένα ξύλο για να μου το ξαναφέρει και να τον μαθαίνω να φέρεται σαν αξιοπρεπές ριτρί-

βερ, κοινώς κυνηγόσκυλο που φέρνει στον αφέντη το κυνήγι του.

Αποδείχτηκε καταπληκτικός. Σύντομα πηγαίναμε βόλτα με ένα μαστούνι κι ένα μπαλάκι του γκολφ και κάναμε προπόνηση μέρα-νύχτα για να λάβουμε μέρος στον τοπικό διαγωνισμό. Ο Άρτσι περνούσε σαν σκυλο-κομάντο ανάμεσα στις αγελάδες κραδαίνοντας το μαστούνι του γκολφ. Προσπάθησα να τον μάθω να μου φέρνει και το μπαλάκι, όμως η μύτη του ενοχλούσε τα μάτια του και δεν του έβγαινε η άσκηση. Είχε απαλή δαγκωματιά και δεν άφηνε κανένα σημαδάκι στο μπαλάκι, ενώ εγώ τα πήγαινα τόσο καλά στο γκολφ που σε λίγο έμαθα να ρίχνω ψηλοκρεμαστές πάσες και η μπάλα προσγειωνόταν ακριβώς πάνω στην πλάτη της αγελάδας που έβαζα σημάδι. Έγινα καταπληκτικός γκόλφερ, αντάξιος του διάσημου παίκτη Κρίστι Ο'Κόννορ, και σίγουρα θα κέρδιζα στο διαγωνισμό γκολφ του χωριού, αν δε μου έπεφταν απανωτές κακοτυχίες στο μεταξύ.

Το πρόβλημα ήταν ότι ο Άρτσι έφερνε τα πάντα πίσω και το σπίτι γέμισε σκουπιδαριό. Κάθε απόγευμα κοιτούσαμε το σκύλο να μπαινοβγαίνει φουριόζος με το μπαλάκι στο στόμα. Αφήναμε την εξώπορτα ανοιχτή και του πετούσαμε το μπαλάκι απ' το παράθυρο του σαλο-

νιού. Ο Άρτσι πετούσε ως το χολ κι έβγαινε έξω στα σκοτάδια. Τον ακούγαμε να μυρίζει μουγκρίζοντας, να χοροπηδάει ψάχνοντας το μπαλάκι του, να ορμάει στους θάμνους και ύστερα να μπαίνει πανευτυχής για να αφήσει στα πόδια μας το σαλιωμένο μπαλάκι, κοιτώντας μας με τα υγρά καστανά του μάτια γεμάτα ικεσία, κι έτσι του ξαναπετούσαμε έξω το μπαλάκι λέγοντας «Αναθεματισμένο σκυλί», αλλά το πετούσαμε.

Όταν τον βαριόμασταν, ο Άρτσι έβγαινε αυτοβούλως και μας έφερνε πίσω ό,τι συναντούσε στο δρόμο του. Έτσι βρήκε η μάνα μου τα χαμένα γάντια της κηπουρικής κι έτσι ένα απόγευμα ο Άρτσι μας εμφάνισε ένα βάτραχο, ένα κούτσουρο, ένα νεογέννητο λαγουδάκι κι ένα άγουρο κάστανο. Μια μέρα έσπασε και την τσουγκράνα πάνω στη λύσσα του να ανοίξει την εξώπορτα με την πιρούνα στο στόμα. Το μόνο που δεν κυνηγούσε για να το φέρει πίσω ήταν η γάτα μας, γιατί η Καπνιά δεν ήταν συνεργάσιμη και χωνόταν αλαφιασμένη στην καμινάδα κάθε που τον έβλεπε έτοιμο να της ορμήσει.

Είμαστε καθολικοί, για την ακρίβεια οι μόνοι καθολικοί στο χωριό μας, το Αξέχαστο, κι όλοι οι άλλοι αγγλικανοί –εκτός απ’ τα αδέρφια στο συνεργείο αυτοκι-

νήτων, που δεν πίνουν–, γι' αυτό αντιμετώπισαμε τη μανία του Άρτσι ως τη δική του θρησκεία και, όντας οπαδοί της ανεκτικότητας, καταλήξαμε ότι έπρεπε ν' αποδεχτούμε το χούι του.

Γύρω στα δύο του χρόνια, μας έφερε ένα μαυροπούλι αλλά δε δώσαμε σημασία. Το πουλί ήταν ψόφιο και υποθέσαμε ότι κάπου το βρήκε. Την επομένη εμφάνισε μια καρδερίνα κι ένα ψαρόνι – και τότε μας μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά.

Στο χωριό μας τυχαίνουν διάφορα παράξενα κατά καιρούς.

Ακόμα και σήμερα μιλάμε όλοι για τότε που η αδελφή της κυρίας Μακ έτρεξε να ενημερώσει τους πάντες ότι άκουσε στο ραδιόφωνο πως από δω κι εμπρός η βροχή θα πέφτει προς τα πάνω, και όντως συνέβη. Καθόμασταν και κοιτούσαμε απ' τα παράθυρα και βλέπαμε τις σταγόνες της βροχής να πηγαίνουν προς τον ουρανό και το νερόβροχο στις λακούβες ν' ανεβαίνει προς τα πάνω. Τρομάξαμε μην και αδειάσει η πραγματική λίμνη του χωριού, αλλά δεν έγινε κάτι τέτοιο, και τελικά η αδελφή της κυρίας Μακ ομολόγησε πως ήταν Πρωταπριλιά όταν άκουσε την είδηση στο ραδιόφωνο. Όπως και να 'χει πάντως, οι περισσότεροι είχαμε πειστεί από

προσωπικές παρατηρήσεις ότι όντως η βροχή έπεφτε προς τα πάνω και κάναμε και καβγάδες επί του θέματος, άλλοι υπέρ άλλοι κατά, μέχρι που ο σερ Έντουαρντ μας εξήγησε ότι ήταν οφθαλμαπάτη που προξενείται απ' τις πασίγνωστες παρενέργειες της διανοητικής σύγχυσης η οποία προέρχεται απ' τις συνθήκες της σχετικότητας του θεωρήματος του Γαλιλαίου – ό,τι κι αν σημαίνει αυτό. Έπειτα απ' όλ' αυτά, η βροχή ξανάπεσε προς τα κάτω και η ομαλότης αποκαταστάθηκε.

Πάντως, όταν πια ο Άρτσι έφερε σπίτι ένα περιστέρι, ένα σπινό, ένα φλώρο κι έναν τρυποκάρυδο, αρχίσαμε ν' αντιλαμβανόμαστε ότι το χούι του είχε παρατραβήξει και μια μέρα αποφάσισα να καθίσω ώρα στο σαλόνι για να καταλάβω τι έτρεχε, κι επιτέλους ανακάλυψα την αιτία της επιτυχίας του στην αναζήτηση και παράδοση ψόφιων πουλιών που κανείς δεν είχε πυροβολήσει.

Ένα απόγευμα, εκεί που διάβαζα την αθλητική μου εφημερίδα, άκουσα ξάφνου έναν δυνατό γδούπο στο παράθυρο. Κοίταξα ξαφνιασμένος και είδα έναν κοκκινο-λαίμη να γλιστράει πάνω του, αφήνοντας ένα πηχτό ρυάκι αίματος στο τζάμι. Σε λίγο εμφανίστηκε ο Άρτσι κρατώντας το πουλάκι, κι επειδή, ως συνήθως, ήταν κρίμα να πάει στα σκουπίδια, το έβαλα στο πιάτο της γά-

τας. Δύο ακόμα πουλιά αυτοκτόνησαν κουτουλώντας στο παράθυρο το ίδιο απόγευμα.

Συζητήσαμε με τη μάνα μου το ενδεχόμενο τα πουλιά της περιοχής μας να έπασχαν από κατάθλιψη. Ξέραμε ότι μπορεί να ενσκήψει ομαδική υστερία στους ανθρώπινους πληθυσμούς – την τελευταία φορά που έτυχε κάτι τέτοιο στο Αξέχαστο ήταν τον δέκατο όγδοο αιώνα, που άλλαξε το ημερολόγιο κι όλοι έπαθαν πανικό, θεωρώντας ότι έχασαν μέρες απ’ τη ζωή τους. Όμως αυτό δεν έστεκε με τα πουλιά κι έτσι αναγκαστήκαμε να συμπεράνουμε ότι έπαθαν ομαδική αμνησία αναφορικά με την ύπαρξη τζαμιών.

Γι’ αυτό κόλλησα σπόρους στο παράθυρο: για να τα ξαναμάθω ότι υπάρχουν τζάμια στα παράθυρα, και, χωρίς να περιαυτολογώ, το κόλπο έπιασε. Έρχονταν αμέτρητα πουλιά και φτεράκιζαν μπρος στο παράθυρο κι άρπαζαν τα σπόρια, και οι σπουργίτες και οι παπαδίτσες εμφάνιζαν συμπεριφορά κολιμπρί καθώς αιωρούνταν καιτσιμολογούσαν. Και η μάνα μου κι εγώ χαρήκαμε πολύ που συμβάλαμε στην πτηνο-εξέλιξη, ειδικά όταν διαπιστώσαμε πόσο γρήγορα έμαθαν ν’ αποφεύγουν τις επιδρομές της γάτας μας. Πρόλαβε ν’ αρπάξει μόνο δυο-τρία πριν την καταλάβουν.

Απ' την άλλη όμως, στενοχωριόμασταν που βλέπαμε την Καπνιά μας να πασχίζει άδικα, πηδώντας πάνω-κάτω με μια μουρλή έκφραση κι ένα ύφος λες και ήταν ο αόρατος κουρδιστός πουλοφονιάς. Και δεν έφτανε αυτό, είχαμε και το γδάρσιμο των νυχιών της στα τζάμια – ένας ήχος πιο ανατριχιαστικός κι απ' το νύχι του δασκάλου στο μαυροπίνακα, γι' αυτό μετακομίσαμε την τηλεόραση στο άλλο δωμάτιο του ισογείου κι ο Άρτσι επέστρεψε στο αγαπημένο του χούι με θρησκευτική ευλάβεια. Μας έφερνε τα πάντα εκτός από πουλιά.

Ο ΟΜΠΑΝΤΑΓΙΑ Ο ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ,
Η ΚΥΡΙΑ ΓΚΡΙΦΙΘΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Η κυρία Γκρίφιθς μπαίνει στο παντοπωλείο και στέκεται σε κάποια απόσταση απ' τον Ομπαντάγια τον Βελανιδιά σουφρώνοντας τη μύτη της. Ο Ομπαντάγια, γνωστός σε όλους ως Τζακ, ζει με την κόρη του κοντά στο γήπεδο του κρίκετ, σ' ένα σπιτάκι που ανήκει στη φαμίλια του εδώ κι εφτά γενιές. Ο Τζακ είναι ο τελευταίος αγρότης του χωριού μας, γι' αυτό μυρίζει ανάλογα και αυτός και το σπίτι του διακόσια χρόνια τώρα: αρώματα βρεγμένου πετσιού και αλογοκοπριάς, τεμπελόσκυλων, σάπιου λάχανου και παντζαριού, λασπόνερων, λουκάνικου, καρφιών, ποδαρίλας, τυριού, ψαρίλας, ξεφτισμένης κουρτίνας, ποντικών κάτω απ' τη σκάλα, λάσπης στο χαλί, ψόφιων σκουληκιών στους σωλήνες, αλλά κυρίως ο Τζακ αποπνέει την μπό-

χα έξι δεκαετιών ελλιπούς καθαριότητας. Τον θεωρούμε γραφικό λόγω των τεράστιων γκρίζων δοντιών του, της αξυρισιάς του, των χειλιών του, που είναι σαν του ροφού, της στραμπουλιάρικης προφοράς του και των ολοστρόγγυλων γουρλωτών ματιών του, όμως οι νεοφερμένοι τον αποφεύγουν όσο μπορούν. Έρθαν στα μέρη μας ψάχνοντας τη βουκολική Αγγλία των τουριστικών καρτών και δε νιώθουν άνετα μ' έναν γνήσιο χωριάτη που ξέρει να καρυδώνει κοτόπουλα με δύο δάχτυλα και δε λυπάται καθόλου να πνίγει νεογέννητα γιατί σ' έναν κουβά με νερό. Ο Τζακ είναι ένας αναχρονισμός μα δεν το ξέρει, και συχνάζει στο μαγαζί του χωριού γιατί δεν έχει τι να κάνει κι άνθρωπο να μιλήσει. Έρχεται κάθε μέρα κι αγοράζει τσιγαρόχαρτο, και λογικά πρέπει να 'χει γεμίσει ένα δωμάτιο με τσιγαρόχαρτα, κι απασχολεί την υπάλληλο με ανούσιες κουβέντες για τον καιρό καθώς μασουλάει τον καπνό του. Παλιά έφτυνε το σάλιο του σε κοινή θέα και το καμάρωνε, όμως τώρα το καταπίνει γιατί κάποια στιγμή τον κατσάδιασε άγρια η Πόλι Βάντατζ, που κυνηγάει σκίουρους.

«Σπέρα», λέει στην κυρία Γκρίφιθς. «Μια χαρά καιρός πάλι... το πάει για βροχή».

«Κρύωσε ο καιρός», του απαντάει εκείνη κοφτά για να μην πιάσει κουβέντα.

«Ήταν η ώρα του... Χριστούγεννα κοντεύουν... Φεύγεις;»

«Πάω σπίτι...»

«Δεν έρχεσαι να φας μαζί μας;» τη ρωτάει ο Τζακ, ξέροντας ότι θ' αρνηθεί, όπως όλοι. Στην πραγματικότητα, δε θέλει την κυρία Γκρίφιθς στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι, όμως η ευγένεια είναι στο χαρακτήρα του, είναι ο τύπος που βάζει πλάτη να πατήσει το πιτσιρίκι για να σκαρφαλώσει στο δέντρο να πιάσει το παιχνίδι του.

«Α, αυτό δε γίνεται», απαντάει η κυρία Γκρίφιθς ξεερά, χωρίς να τον ευχαριστήσει.

Όμως ο Τζακ δεν προσβάλλεται, γιατί ξέρει τη θέση του σ' αυτό τον κόσμο κι ένας λογικός άνθρωπος περιμένει ότι ο σνομπ θα είναι πάντα σνομπ.

«Ε, τότε, καλά Χριστούγεννα», λέει αγγίζοντας το γείσο του καπέλου του. Φεύγει απ' το παντοπωλείο και περπατάει με το πάσο του προς το σπίτι του διασχίζοντας το γήπεδο του κρίκετ. Του έχουν ζητήσει να μην το κάνει, όμως δε βλέπει για ποιο λόγο να σεβαστεί ένα γήπεδο που το καλοκαίρι ποδοπατιέται κάθε Σαββατοκύριακο.

Η κυρία Γκρίφιθς ανταλλάσσει ματιές όλο νόημα με την κυρία Ντέιβιντσον, που είναι η σειρά της ν' αναλάβει το κουμάντο του μαγαζιού. Δε βγάζει πια κέρδος, κι επειδή κανείς δεν ήθελε να τ' αγοράσει απ' τους παλιούς ιδιοκτήτες, τώρα λειτουργεί χάρη στην εθελοντική κοινοπραξία των μεσήλικων κυριών που έχουν ελεύθερο χρόνο και οι οποίες εργάζονται αμισθί.

«Απορώ γιατί κανείς δεν του λέει ότι πρέπει να πλυθεί», μουρμουρίζει η κυρία Γκρίφιθς. «Είναι ντροπή».

«Ξέρω εγώ», απαντάει η κυρία Ντέιβιντσον. «Του το είπε η Πόλι Βάντατζ, που του έκοψε και το φτύσιμο, κι αυτό που της απάντησε... ντρέπομαι να το πω...»

Η κυρία Γκρίφιθς γουρλώνει τα μάτια με τρομαγμένη ευχαρίστηση. Τα βρομόλογα είναι πολύ έξω απ' τον κόσμο της, κι όταν τα ακούει, αντιδρά σαν να βλέπει τίγρη της Βεγγάλης.

Αγοράζει ένα μεγάλο κουτί με χριστουγεννιάτικες κάρτες για να κάνει την κυρία Ντέιβιντσον να σκεφτεί ότι έχει πολλούς φίλους και συγγενείς. Θα στείλει μία στον εφημέριο και στο γιατρό κι από μία στους πιο αξιόσεβαστους κατοίκους του χωριού, ώστε να της στείλουν κι αυτοί μία, κι ύστερα, αν έρθει κανείς σπίτι της και δει τι κάρτες πήρε, θα φανεί πόσο την εκτιμούν και τι καλές

επαφές έχει. Αγοράζει και λίγο κιμά και ζύμη πίτας, γιατί απόψε θα φτιάξει κρεατοπιτάκια για τη χορωδία που λέει τα κάλαντα.

Η κυρία Γκρίφιθς μισεί τη χορωδία, κι ας αποτελείται από παιδιά των καλύτερων οικογενειών. Καταφθάνουν με τις κιθάρες και τα μικρόφωνα τους και κάθε χρόνο λένε ακριβώς τα ίδια δύο τραγούδια: «Άγια Νύχτα» και «Τρίγωνα Κάλαντα». Κάνουν έρανο για το σύλλογο κατά της παιδικής κακοποίησης, αλλά εκείνη θα ήθελε να δίνει τον οβολό της για το σύλλογο κατά της κακοποίησης των ζώων – αν μη τι άλλο, τα ζώα δε φταίνε σε τίποτα και όταν μεγαλώνουν δε γίνονται κλέφτες κι αλήτες. Από μέσα της αντιπαθεί τα παιδιά γιατί είναι τόσο νέα και με τόσο λαμπερά μάτια και τόσα γέλια και τόσο μέλλον, και παλιά έσβηνε τα φώτα όταν άκουγε τη χορωδία να πλησιάζει ώστε να μη βγει έξω να ακούσει ή να τους δώσει χρήματα, ούτε να τα κεράσει κρεατοπιτάκια και ζεστό ποντς, όπως κάνουν όλοι. Τα παιδιά πάντως σταματούσαν στην κλειστή πόρτα και τραγουδούσαν στο σκοτεινό της σπίτι.

Όμως τα πράγματα άλλαξαν. Την άνοιξη έχασε τον άντρα της κι αναγκάστηκε να συνειδητοποιήσει ότι έπρεπε να προσπαθήσει να τα πάει καλά με τον κόσμο.

Καλώς ήρθατε στο Αξέχαστο,
στο μέρος όπου τα πάντα
μπορούν να συμβούν. Εδώ
θα συναντήσετε μια κυρία που
φοράει κυνηγετική στολή και
καταδιώκει σκύλους, αλλά και
ένα συνταξιούχο στρατηγό
που ξεχνάει να φορέσει ρούχα.

Επίσης, μια πνευματίστρια
που ζει στο σπιτάκι της παρέα
με το φάντασμα του άντρα της,
καθώς και ανθρώπους που
θεωρούν απολύτως φυσιολογικό
να εκμυστηρεύονται
τα προβλήματά τους
σε μια αράχνη.

Βασισμένος στις αναμνήσεις
από τα παιδικά του χρόνια
στο χωριό όπου μεγάλωσε,
ο Λουί ντε Μπερνιέρ
περιγράφει με τρόπο
χιουμοριστικό και συνάμα
συγκινητικό ένα ξεχασμένο
πλέον χωριό
της αγγλικής επαρχίας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN 978-960-453-764-8

9 789604 537648

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ. 06 189

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ